

Etterspurt og anvendbar psykologi

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

Psykologer og psykologfaget har og vil ha en viktig rolle å spille etter 22/7. – Jeg ser at psykologisk kunnskap er etterspurt og anvendbar, sier forsker og psykolog Tine Jensen i et intervju i dette nummeret av Tidsskriftet.

Vi må tillate oss å åpne for at ikke alt er virksomt, gir endring, gir retning, gir mening

Et dramatisk vitnesbyrd om psykologers og psykologiens bidrag i en krisesituasjon knapt noen har kunnet forestille seg, kan du lese på side 878. Psykolog Øystein Teigre ankom Sundvolden Hotell fredag 22. juli klokken 18.30. Han møtte ungdommene og de pårørende etter hvert som de strømmet på. Teigre forteller om egen hjelpeløshet, fortvilelse og overveldethet, men også om «en faglig trygghet på at alt jeg gjorde var viktig, meningsfylt og riktig i første fase».

God faglig kunnskap bidrar til en slik faglig trygghet. Atle Dyregrov sier i denne utgaven at folk er kvalitetsbevisste og forventer god hjelp, og at psykologer derfor må ha oppdatert kunnskap. Hans oppfordring er å oppsøke erfarne kolleger, gå på kurs og lese faglitteratur. Og alt tyder på at psykologer søker kunnskap: På få timer var det 360 påmeldte da Psykologforeningen arrangerte kurs i traumebehandling. Denne voldsomme interessen bør absolutt ses som et kvalitetsstempel for en stand som driver kunnskapsbasert.

Flere bidragsyttere i denne utgaven vektlegger viktigheten av respekt for bredden i menneskers reaksjonsmønstre. En tidsånd som betoner vekst også etter kriser, kan bli en ekstra bær å bære for enkelte, skriver Atle og Kari Dyregrov. «Mange av de som er i sorg nå, vil merke samfunnets utålmodighet over tid, dersom man ikke finner fotfeste med tro på en fremtid», kommenterer Judith van derWeele, og oppfordrer oss til å nedtone løsningsfokus og ressursorienteringen, og heller vektlegge livets sårbarhet og bekrefte lidelsens eksistens.

Kriser endrer vår opplevelse av tid. Det blir noe hastig, noe prekært over alt. Men når det dramatiske, det akutte er forbi, kan vi tillate oss en langsomhet. La mennesker få tid, tid til å gjøre feil, til å være som de er. Mye kunnskap og kloke grep er allerede tilgjengelig. Men ny kunnskap og andre grep vil også måtte utvikles. Og så må vi tillate oss å åpne for at ikke alt er virksomt, gir endring, gir retning, gir mening. Som Arnhild Skre skriver i sin gjestekommentar, er det vel neppe noen bedre markering mot ugjerningsmannens overmennesketetro og fascistiske grunnlag enn å tillate rot og å åpne for både våre styrker og våre svakheter. Det handlingsrommet må vi gi oss selv som hjelpere, som medmennesker, som pårørende, som offer, som samfunn.

bjornar@psykologforeningen.no